

Előfizetési árak:

están vagy háshoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:
Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:
Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Iparügyi sikerek.

Debreczen, okt. 25.

A kereskedelmi tárczának a képviselőház pénzügyi bizottságában folytatott tárgyalása alkalmat adott Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszternek arra, hogy felsorolja mindazon intézkedéseket, melyeket miniszterségének rövid ideje alatt tett. A mit a miniszter e sorozatban említett, úgy tekinthetjük, mint a kormány kereskedelmi és általában közgazdasági politikájának indoklását s hozzátevésként, hogy abból meggyőződhetik az elfogulatlan szemlélő, hogy e politika rövid másfél év óta jelentékeny sikerekre hivatkozhatik.

Komjáthyval szemben, ki arról panaszkodott, hogy a mezőgazdaság érdekében az ipar és kereskedelem érdekei nem részesülnek a kellő védelemben, a miniszter nyugodtan mutathatott azon sokoldalú tevékenységekre, melylyel Magyarország kereskedelmének és iparának megbecsülhetetlen hasznot szerzett. Megmutatta a miniszter, hogy az ellenzék részéről unos-untig hangozta-

tott az a panasz, hogy az Ausztriával fennálló vámközösség mellett ipart teremteni nem lehet, teljesen indokolatlan, mert ez irányban a miniszter által felmutatott eredmények azt igazolják, hogy a magyar nagyipar megteremtése nehéz feladat ugyan, de nem elérhetetlen. S az az ötven millió, melyet Hegedüs Sándor minisztersége óta a magyar állam gyárok felállítására fordított, beszélő bizonyossága ez állítás igazságának. Mert ha egy miniszter néhány év alatt képes a magyar gyáripár fejlesztésére oly intézkedéseket keresztülvinni, melyek folytán mintegy tízezer gyári munkást foglalkoztatnak, akkor nincs értelme annak az állításnak, hogy kereskedelmünk és iparunk eredményesen a közös vámterület mellett nem fejleszthető.

És nemesak a gyáripár megteremtése nem lehetetlen, hanem a kisipar fentartása és fejlesztése is eszközölhető a gyárok felállításával egyidejűleg azáltal, hogy kisipari szövetkezetek létesítenek, a géperő a kisipar rendelkezésére bocsátatik s a megrendelések, különösen azok,

melyek az állam részére szükségelt ipari cikkekre vonatkoznak, a kisipar felé tereltenek. Mindezen iparfejlesztési eszközöket pedig nem azért említette fel a miniszter, mert akadémikus diszertációt akart a kisipar fejlesztéséről tartani, hanem azért, mivel ezen eszközök czélszerűségéről saját tapasztalatából győződött meg.

Teljes joggal mondhatta a miniszter, hogy az általa elért eredmények nem tarthatók megvetendőknek s a vidéki ipar megteremtésére s a magyar kereskedelem védelmére alkotott újabb törvények és törvényjavaslatok azt igazolják, hogy a kormány kötelességét hiven és lelkiismeretesen teljesítette. A kisipar fejlesztésének egyik legfontosabb mozzanatát a miniszter abban találja, hogy a hadügyi kormányfővel megállapodásokra jutott, melyekben biztosítva vannak ipari érdekeink. Nevezetesen minden iparcikkre nézve, mely Magyarországon termeltetik, biztosította azon jogunkat, hogy a hadügyi szükséglet magyar iparosok cikkei által fog kielégíteni és azon ipari cik-

TÁRCZA

Napraforgó.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
 Irta: Gyökössy Endre.
 — Szervusz Pali!
 — Szervusz!
 — Csakhogy ki mertél bujni már egyszer oduból; esoda, hogy meg nem penészedtél. Hanem most hova, hova?
 — Sehova, azaz akárhova!
 — Akkor eljössz velem... no, mit gondolsz, hova?
 — Bizonyosan a ligetbe.
 — Most az egyszer bakot löttél!
 — Hogy-hogy?... hát csak nem engeded, hogy Helénéd egyedül vagy mással sétáljon, hiszen eddig még hétköznap sem tudtál volna elmaradni tőle, ma meg éppen vasárnap van!
 — Ugy? Te még azt gondold hát, hogy Helénénél tartok ma is. Szakitottunk, barátom, a szó szoros értelmében szakitottunk s most úgy állok ismét, mint két héttel ezelőtt, — magamban.
 — Na hallod, te igazán különös ember vagy. Minden két hétben más-más leánynak esküszöl nagy hangon örök hűséget s a legesúlyosabb épen az, hogy abban a pillanatban magad is hiszed. De meg

valósággal irigylésre méltó ember is vagy: szeretnek mindenütt, hisz nem volt még leány, aki ne viszonzta volna szerelmedet, pedig fel nem foghatom, mit tudnak szeretni rajtad. Azon meg felette esodálkozom, hogy egyáltalában hisznek szavadban, mikor nagyon is jól tudják, hogy még egy szerelmed sem érte meg az egy hónapi jubileumát. Én igazán nem tudhatom, mivel babonázod meg a lányokat, hogy még azután se haragszanak reád, ha már egyszer elhagytad őket, mindig magukat tartják a szakítás okának s titokban — látod, ezt én jól tudom — hányan sírnak utánad?!
 — Ja, barátom: hideg vér és elegancia!
 — Jó van jó, csak ne dicselkedj! De hova is akarsz most engem vinni?
 — A templomba.
 — A templomba? Csak nem akarsz bűneidet meggyónni, mert az van elég? Hány leánynak raboltad el első szerelmét, boldogságát? Csak nem akarsz most verekelni?! Hiszen eddig soha se láttalak a templomban!
 — Most pedig oda megyek. De azt ne hidd, hogy imádkozni, gyónni vagy éppen verekelni! Észembe sincs.
 — Hát miért?
 — Csak azért, hogy akadáhat a templomban valami esinos szép leány, a kibe szerelmes tudnék lenni?

— Ugyan kérlek, hogy beszélhetsz ilyet?
 — Mit, ilyet? Azt hiszed talán, hogy manapság imádkozni járnak a templomba? Nagyon tévedsz. Az asszonyok csak azért mennek, hogy megfigyeljék a hatást, a fel-tűnést, a mit az új ruha csinált, a lányok meg ott olvasgatják a szerelmes leveleket, ott nézegetik a vasárnapi képeslevelező lapokat. A melyik meg az imádságos könyvbe néz, az bizonyosan a fiataloságot figyeli nagy ügyességgel. Én jól tudom, nem egy szerelmem kezdődött — templomban!
 — Elég szomorú, ha így van!
 — Már pedig ez való!
 Avval szomorúan lecsapta a fejét Pali s ment Andor után a — templomba.
 *
 Misézett már a plebános s bizony olyan kevesen voltak, hogy Andoréknak módjukban állott válogatni a helyben. Andor ment elől s olyan padban ült le, ahonnan jól lehetett látni a lányokat.
 A vallásos, buzgó Pali nagy figyelemmel kísérte a pup miséjét, Andor meg tüntént fürkésző tekintettel nézte végig a — lányokat.
 — Nézd csak — sugja Palinak — milyen aranyos kis czukorbaba ül az első pad végén, Fehér Irmuska mellett! Irmát látásból jól ösmerem, hanem ki lehet az a szép

Legjobb, legüditőbb és legolesőbb a **Szolyvai ásványos gyógyvíz.** Kiváló gyógyhatás: gyomor-, torok-, tüdő-, vese-, hólyag- és köszvénybajok esetén.

==== Borral vegyítve a legkitünőbb asztali víz. ====

Kapható minden fűszerüzletben, vendéglőben.

kekre nézve, melyek Magyarországon nem termeltetnek, más cikkben fog megfelelő rekompenzáció nyújtatni.

Ezekből látható, hogy Komjáthy azon állítása, mikép bizonyos atrocitások léteznének az ipar és kereskedelem ellen, pusztán feltevés, mely mivel sem igazolható. Ezeket az atrocitásokat egyedül az ellenzéki képviselők látják. Hiszen a megrendelések gyűjtéséről és a tisztességtelen versenyről szóló törvényhozási intézkedésekről csak nem lehet azt állítani, hogy azok atrocitásokat tartalmaznának a kereskedelem vagy az ipar ellen. Ezeket az aggodalmakat annak idején a törvényjavaslatok parlamenti tárgyalása alkalmával nem hallottuk az ellenzék részéről felhozni s hogy most burkoltan bár, de minden valószínűség szerint e törvényekre vonatkozólag e vád felhozatik, azt mutatja, hogy nem valódi, hanem csupán műaggodalom az, melynek nagyobb jelentőséget tulajdonítanunk nem kell.

Nem szándékozunk kiterjedni mindazon tárgyakra, melyeket a miniszter a bizottságban felvetett egyes kérdésekre nézve érintett, mert ez oly hosszú sorozata volna a tett intézkedéseknek, melyeket ez alkalommal kellőleg méltatni nem is lehetne, kétségtelen azonban, hogy ipari és kereskedelmi érdekeink oly védelemben és figyelemben még soha sem részesültek, mint az utóbbi két év alatt és hogy ha a megkezdett uton haladunk, alapos

kilátásunk lehet arra, hogy Magyarországon tekintélyes gyáriparról beszélhetünk s hogy a kormány kereskedelmi és ipari politikája segítségével az annyira kárhozott közös vámterület mellett is oly fokra fejleszthetjük gyáriparrunkat, hogy Ausztria iparától magunkat függetleníteni képesek leszünk.

A párisi kiállításnak iparunkra nézve kedvező hatása kezd mutatkozni s a miniszter jelentéséből kitetszőleg a megrendelések oly nagy számával állunk szemben, mely minden várakozásunkat felülhaladja. A kiállítás pénzügyi eredménytelensége tehát teljesen ellensúlyozva van azon haszon által, mely a magyar ipart azáltal érte, hogy a külföld meggyőződött iparunk fejlett, versenyképes voltáról s tudomást szerzett arról, hogy a magyar és az osztrák ipar két különböző dolog s hogy Európa közgazdasági életében mi önálló és számottevő tényezők vagyunk.

A kereskedelmi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalásából azon meggyőződést szereztük, hogy kormányunk gondoskodása kiterjed mindazon tényezőkre, melyek Magyarország kereskedelmének és iparának jövőjét biztosítani hivatvák és hogy ha a kezdett uton haladunk, a gazdasági válság veszélyeit elkerülhetjük. Szükséges azonban, hogy azt a politikát, mely Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter nyilatkozatában nyert kifejezést, minden hátsó gondolat nélkül támogassuk és ne lássunk atrocitásokat

ott, hol csupán a közgazdasági érdekek egyenlő figyelembevételéről lehet szó.

Közös miniszteri tanácskozás Bécsben. Mint értesülünk, Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyi és Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter holnap, pénteken, Bécsbe utaznak, hogy jelen legyenek Mária Raineria főhercegnő renunziációján. Szombaton a miniszterek részt fognak venni a közös miniszteri tanácskozásban, melyen valószínűleg a bosnyák vasutak ügyében fognak végleg megállapodni.

A vicinális vasuti törvény. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter már tavaly kilátásba helyezte a vicinális vasuti törvény kodifikálását. A javaslat eddig nem készülhetett el, mert a kodifikálás közben sok fontos kérdés merült fel, amelyeket meg kellett oldani. Hegedüs tegnap a pénzügyi bizottságban kijelentette, hogy a felmerült akadályokat jelentékeny részben sikerült elhárítania s így — legalább reméli — rövid idő alatt abban a helyzetben lesz, hogy a vicinális vasuti törvényt a Ház elé terjesztheti.

Szegényügyünk kérdéséhez.

Debreczen, október 25.

Vannak társadalmi kérdések, melyekről nem lehet eleget eszmét cserélni, mert problémájuk megokolásához sok szó, sok vita fér.

Ilyen társadalmi kérdés a szegényügy. Sokan vitatták már azt a kérdést, vajjon a 19. vagy — ha úgy tetszik — a 20-dik század tiszta és negyvezett jótékonyága, ama tömérdek emberbaráti intézmények, segélyegyletek, menedékházak, kórodák és ápolók nem ártottak-e az emberiség közérkölsének? Nem nevelték, nem fejlesztet-

barna baba? Gyönyörű bogár szemei csak úgy tüdökölnek!

Valóban szép lehetett, mert a vallásos, buzgó Pali is rajta felejtette a szemét, majd elnyelte tekintetével s alig hallhatóan, szinte remegve sugta Andor fülébe:

— Gyönyörű!

Misézhetett már a pap Andortól is, Palitól is, ők csak azt a kis leányt lesték; de örültek is, ha egy-egy boldogító pillantással oda izente nekik, hogy „észrevettelek benneteket.”

Persze, Pali is, Andor is azt hitte, hogy nekik szól a mosolylyal kísért pillantás.

Lehet, hogy igazuk is volt?! Hátha eszében sem volt annak a kis lánynak a szerelem, hátha csak büszkeségének hizelgett, hogy két csinos fiatal ember rajta felejtette a szemét?

Ki tudta volna azt még akkor?!

*

— Szeretlek, aranyos Stefikém, te kis mosolygós galamb. Érzem, hogy nem úgy szeretlek téged, kis babuskám, mint azokat a lányokat, a kiket eddig csak bolondítottam, érzem, hogyha te nem lehetsz az enyém, akkor nem leszek boldog soha! Szívem azt dobogja, hogy annál a legkomolyabb pontnál állok, a mikor határoznom kell jövőm boldogságomról... Pali lemondott rólad, én nem tudnék lemondani a világról sem. De vajjon, szeretsz-e, aranyos kis bogaram? Nem fogod-e a szemembe kazagni, hogy a mint hazudtam eddig annyi leánynak, úgy csak hazudok neked is... De hogy is kezdjem majd, mit is beszéljek? Én, a ki soha sem gondolkoztam ilyenekről, én, a ki a legbátrabban viseltem magam minden nővel szemben, most úgy remegek, úgy félek — annyira szeretlek, drágám!

Ezeket gondolhatta az az irigylésre

méltó Andor, míg Stefikék felé bandukolt na y lassan. Mára jelentette be látogatását, ma fog megismerkedni aranyos babuskájával, — a mint elnevezte — pedig már olyan régen ismerik egymást, olyan régen mosolyognak egymásra, ha találkoznak az utcán.

Szívesen fogják-e látni? Szívesen! Legalább azt írta Irmuska egy képes levelezőlapon, mert hát mint kitudakolta a szerelmes Andor, Stefike Irmuskának unokatestvére, Szombathelyről jött ide látogatóba!

De hátha csak udvariasságból írta Irmuska, hogy szívesen látják?

Szóval, Andor remegett — remegett ő, a ki eddig azt hitte nagy elbizakodásában, hogy a lányok bálványozzák, hogy nincs, nem lehet leány, a ki szerelmét ne viszonozná! S hogy félt most az ellenkezőjétől, mert igazán csak most szeretett — először.

Különben kicsipte magát s gomblyukába egy kis, tetszetős napraforgót tűzött!

*

És milyen szokatlan, milyen elfogult volt most Andor, a ki a legelőkelőbb salokban e gész hölgytársaságokat ügyesen tudott mulattatni. Most meg csak hallgatott, csak nézte azt a tüdökölő két sötét szemet s hallgatta, amint Stefikéje nagy körülményesen mondja, hogy hol is látták ők egymást először, hányszor találkoztak azóta, mint mosolyogtak mindannyiszor egymásra, pedig nem is ismerték egymást.

De hirtelen abbahagyja a beszédet. A napraforgóra pillantott. Felkapja az asztalon heverő virágnyelvet tartalmazó könyvet s lapozgatja. Segítségére megy Andor is, ő találja meg hamarabb és fenhangan olvassa: — Napraforgó: Te vagy a nap, én a te bolygó csillagod!

— Igazán? — kérdi nagy pirulással a kis aranyos Stefike.

S a nélkül, hogy a választ bevárta volna, megelégedett e szerelmi vallomással, nagyhamar szemét lesütve, ő válaszolt:

— Mondhatom magának, Andor, hogy sok fiatal embert ösmertem már, dicsekedés nélkül mondhatom, hogy itt is, Szombathelyen is nagyon sokan udvaroltak nekem, de én nem sokat adtam egyikre se. Én nem tudom, ha magát látom, olyan furesán dobog ám a szívem, úgy-e Andor azért, mert én magát szeretem? Ugy-e nem baj az, ha én magát szeretem, úgy-e maga is nagyon fog engem szeretni? Hogyne, hiszen azt mondta, hogy én vagyok a nap s ön a bolygó.

Majd elsüllyedt a vallomás ideje alatt Andor; ilyet még nem hallott. Valósággal bambán bámult maga elé.

Reszketett, érezte nyomoruságát s félt, hogy ez az ártatlan kis leány még megkérdézi tőle, hogy mi is hát ő, meg tudnak-e majd élni, ha feleségül veszi. Félt, de a kis kacsóját mégis a kezébe vette s fülébe sugta:

— Szeretlek, imádlak!

De megcsókolni nem merte, amit máskor ilyen esetben el nem mulasztott soha...

Es nem maradt el, amitől úgy félt. — Megkérdézte az a naiv kis baba, hogy mi is hát az Andor, hogy mikor is lehetnek az egymásé? És ki tudott volna érte haragudni, hiszen olyan aranyosan kérdezte, olyan szépen legeltette addig forró tekintetét Andoron.

Ő pedig, amit eddig mindenki előtt tagadt, hiszen úgy szerepelt, mint aki egy pár hónap múlva az ügyvédi vizsgát akarja letenni, bevallotta az igazat, nem lett volna, lelke hozzá, hogy e kis ártatlan babát is elbolondítsa.

ték-é a pauperizmust? Nem szaporították-e a koldusok számát?

Ha behatóan foglalkozunk eme kérdéssel, belátjuk, hogy sok igazság rejlik benne. Az emberek gyarlók és az erkölcs világa sokaknak nagyon gyöngye alapra van építve. A furfang, az élelmesség, a csalás, a jószívűségre való utazás nagyon sok embernek a kenyere. Akárhányszor tapasztaltam jó magam is, mennyi fortélyhoz, fufanghoz, csalafintasághoz folyamodik X. vagy Y., hogy maga iránt szánalmat keltsen és ocsó szerrel vagy ingyen jusson egyik vagy másik szükségletnek, előnynek a birtokába!

Az egyik fölveszi legrongyosabb ruháját, a másik sir, a harmadik addig jár az ember nyakára, míg megunják és teljesítik kérését.

Ismertem koldusokat, kiknek tőkék voltak a takarékpénztárakban és — koldultak.

Egy másik a legnagyobb hidegben vitorlavászon kabátban lépett be hozzám dideregve, megkérülve, hogy megszánva őt, egyik téli gunyámat odaadtam neki. Másnap a kabátomat egy mézárószegényen láttam, a ki hat forintért vette meg a koldustól, a ki vitorlavászon kabátjában folytatta mesterségét.

Mindezt tudva, fölmerül a kérdés, hogy miként is gyakoroljuk a jót, hogy azzal igazán jót tegyünk és ne adjunk vele tápot a gonoszszágnak. Mert ha én jót gyakorolok azzal, a ki azt nem érdemli, a ki nem igaz uton jut jótéteményemhez, az meglop engem. Hiszen önmagamtól és családomtól vontam meg azt, a mit a nyomor enyhítésére szántam. Ámde nem enyhítettem vele a nyomort, sőt — ugyszólván — a könnyelműséget, a bünt istápoltam vele. Így állván a thézis, fölmerül a kérdés, miként járjon el az em-

— Mi vagyok? Semmi sem Stefikém! Áldom és átkozom a perczet, a mikor is őt megpillantottam. Aldanom elég, azért hogy megpillantottam, de átkozom, mert boldogtalanná tett engem, de meg magácskát is, ha ugyan igazán szeret?

— Ne mondjon ám ilyent, mert mindjárt sirni fogok!...

— Mi vagyok? Semmi, édes Stefikém! Vagy tán valami az, a kinek öt év óta van két alapvizsgálója és egy szigorlatja s azóta csak lopja a napot? Legalább három év kell aranyosom s akkorra ön, Isten tudja most még csak, kinek a karjaiba fogja nevetni azt a bolondos Andort?!

— Senkiében. Hiszen én csak magát szeretem, várok én ám három esztendeig is! Szombathelyen is van egy paraszt leány, az is három esztendeig várt a katoná kedvesére és most milyen boldogok ám! Ugy-e Andor, mi is olyan boldogok leszünk? Hiszen még ugyis tizenöt éves vagyok s azt mondta a mamuska, hogy nem adnak senkinek oda, míg tizenhét nem leszek, akkor meg már nem sok az az egy esztendő.

Ilyen őszintén beszélgeti az őszinte, igaz szerelem az embereket.

De bármilyen szépen is nézett rá Stefikéje, az a rossz Andor most se csókolta meg.

Ha most, mint férj s feleség elmondják estelenkiat szerelmők történetét s ha megkérdezi Stefike, hogy miért nem merete Andor megcsókolni akkor, mikor megvallották szerelmüket, csak azt feleli:

— Sok leányt megcsókoltam azelőtt ilyen alkalomkor: egy se tett az enyém, féltettelek téged is, s látod valóban szüzi ajakad bilincsel le hozzád, mert azután azért küzdöttem, tanultam, hogy egykor érdemes legyen reá, hogy csókolhassalak.

...Forró csókban forrt össze ajakuk...

ber a jótékonyosság gyakorlása körül, hogy csak az érdemes és igaz emberrel szemben gyakorolja a jót?

Régi igazság, hogy a sziveket és veséket csak az Isten vizsgálja; jó és rossz, igaz és csaló emberek mindig voltak és lesznek.

A ki pedig kinyújtja a kezét alamizsna után, annak adjunk; mert inkább adjunk tíz embernek, a kik nem érdemlik a jót, mintsem egyet utasítsunk el üres kézzel, a ki megérdemelte volna az adományt.

Az adakozók nagyrésze így is cselekszik és így cselekszem én is. De mi ezen eljárás következménye? Az, hogy a csaló, a toladó, az arrogáns, a szemtelen elkaparintja a jót, a szemérmes, a szégyenlős szegény elől a falatot. És míg a toladó, az arrogáns koldus dözsol a jóban és orgiákat csap, addig a szemérmes szegény éheznek és fázik.

Belátták ezt a törvényhatóságok, társulatok és egyletek és mindenütt rajta voltak, hogy a házról-házra való koldulást megszüntessék és helyette men-meg gyámházakat állítottak fel, a hol a szegény és munkaképtelen embereket ellátásban részesítik. Alakultak azonkívül jótékony egyesületek, melyek alkalmas uton és módon kikutatják az igazi, becsületes szegény embereket és gyámolítják azokat.

Debreczenben is sok ily jótékony intézmény van. A két jótékonyezélu nőegyesület, — mindkettő népkonyhat is tart fenn télen át, — az ev. ref. és r. kath. szegények ápolója (előbbi városi szegények házzá alakult át), az izr. Chevra-Kadisa jótékony egyesület, az egyházak szegény pénztára, betegsegélyző egyletek, asztaltársaságok, kórodák: mind mind a jótékonyosság gyakorlásának apostolai. Ezen jótékony egyesületnek módjukban áll utána nézni, kifürkészni, kikutatni, hogy ki érdemli meg a gyámolítást.

Módomban volt betekinteni egyik-másik ilyen jótékonyezélu egyesület működésébe és mondhatom, hogy ezen egyesületek minden tekintetben a humanizmus szolgálatában állanak.

És mindezek dacára városunkban a házról-házra való koldulás nemhogy csökkent volna, hanem ellenkezőleg, mindinkább terjed. Eme házaló koldusokkal terjednek a kisebb- és nagyobbserű lopások is.

Meglehet, hogy eme házaló koldusok közt vannak olyanok is, a kik igazán rászorultak a könyöradományokra. De ha ez így van, akkor miért nem fordulnak a jótékonyezélu egyesületekhez?

A kifejtett közlekedési eszközök, a vasuti zónatarifa a vidéki kis községekben sok existenciát tett tönkre. Az a falusi mesterember, kis iparos, boltos nem tud többé ott megélni. A kinek czizmára, cipőre, subára, vagy csak 10 kilós óra vagy lisztre van szüksége, az bemegy a városba, hiszen 20 fil.-ért bezónázik.

Az existenzia nélkül maradottak pedig évről-évre beözönölnek a városba és ott nem is képzelhető módon növelik a pauperizmust. A gyermekeknek ingyen iskolát, ingyen ellátást, ruhát, tankönyvet kell adni, a szülők pedig kimerítik a jótékonyezélu egyesületeket. Ebben az ügyben is tenni kell valamit. Gondoskodni kell oly intézményekről, a hol a munkára képes ember kapjon munkát és megkeresse mindennapi kenyerét. Dologházakat kell fölállítani, különben ki-

merül a nagy közönség, az éhes ember pedig mindenre képes.

Kuthi Zsigmond.

A kínai háboru.

— E x p r e s z t u d ó s í t á s . —

Budapest, október 24.

Kínai császár valószínűleg soha nem irt még annyi levelet idegen államfőknek, mint Kvang-Szü, a mennyei birodalom jelenlegi névleges uralkodója. Ő felsége olyan nagyszabású tevékenységet fejt ki az irodalomnak ebben az ágában, hogy a legbuzgóbb levélíró is megirigyelhetné. A német császár, Loubet a francia köztársaság elnöke, Mac-Kinley az Egyesült-Államok elnöke, legujabban az olasz király kaptak császári levelet a távol Keletről. Az olasz királyhoz intézett levél tele van keleti szövirággal; a határtalan hála és barátság csak úgy hamzseg benne.

Különböző közreműködésre kéri Viktor Emánuelt abban, hogy a hatalmasságok minél előbb békét kössenek Kínával, még pedig — és ez jellemző a kínai udvar gondolkodására — a mennyei birodalom minden megfenyítése nélkül. Arról azonban szó sincsen az áradozó levélben, hogy a császár micsoda elégtételt akar adni a hatalmasságoknak. Szinte azt kell hinnünk, hogy a császár és környezete még mindig abban a képzelődésben ringatják magukat, hogy ők az erősebbek.

A német-angol megegyezés tekintetében az a legérdekesebb kérdés, micsoda állást foglal ahhoz Oroszország. Mert ma tévesnek jelentik ki azt a hirt, mintha a pétervári kormány már hozzájárult volna a megegyezéshez. Eddig csak Magyarország, Ausztria és Olaszország jelentették ki esatlakozásukat. Hogy Oroszország hozzájárulása némi nehézséggel jár, azt abból következtetjük, hogy Berlin után Londonban is szükségesnek találják annak hirdetését, hogy a megegyezés távolról sem irányul Oroszország ellen. Az orosz politikai körök fölfogása aligha esik távol a francia külügyi hivattalal összeköttetésben álló Temps magyarázatától.

E szerint az egész egyezmény azon fordulna meg, hogy Angolország és Németország fölöstják egymás között a Jang-csiang völgyét arra az esetre, ha Oroszország megtartaná Mandzsuországot. Ez egyértelmű volna Kína földarabolásával, a mi nehezen egyeztethető össze az egyezségnek második pontjával, a mely a status quo fentartását proklamálja. A Temps is azt hiszi, hogy nem fog erre kerülni a sor, habár ezt a föltevést azzal a valószínűtlen kijelentéssel támogatja, hogy Oroszország le fog mondani Mandzsuországról.

A diplomáciai tárgyalás a hatalmasságok között, az újabb jelentések szerint, kedvezően halad. Remélhető, hogy nemso-kára megállapodás jön létre a békeföltételekre, valamint az eljárásnak lehetőleg gyorsá tételére nézve. A pekingi követek ennek megfelelőleg egyértelmű utasítást fog-nak kapni.

Gyónás.

Éjfél volt. Egy boulevardi vendéglő kis szalonjában ebéd után együtt ült a három jó barát: Pierre, Jules és Marcel és beszélgetett. A kitiűő ebéd és a pezsgő vidám hangulatot keltett bennük. Ilyenkor pedig az ember szabadabb folyást enged a szavainak.

— Én azt állítom, — szól Pierre lassan, szinte oktató hangon, — hogy ha az embereknek a lelkébe láthatnánk, mindenikben egy-egy szörnyeteket fedeznénk föl. Nincs senki, a ki életben legalább egyszer valami aljasságot ne követett volna el, s épen a hozzánk legközelebb álló emberektől, épen a legjobb barátainktól irtóznánk a legjobban, ha az egész multjukat tisztán, a legapróbb részleteiben is ismernők. Mindnyájan csak színészek vagyunk, de végre

annyira beleszokunk a szerepünkbe, hogy végre már nem is tudjuk, hogy csak alakoskodunk. Az, a kit a legbecsületesebb embernek tartunk, a legügyesebb színész, a kit gazembernek tartanak, az semmi egyéb, mint rossz komédiás.

A többiek nevettek. Marcel így válaszolt:

— Talán nem is olyan bolondot beszélsz, mint gondolod. Különben nagyon egyszerű dolog volna kipróbálni, hogy mi igaz belőle. Tegyük úgy, mint az állatok Lafontaine meséjében, — gyónjunk meg egymásnak. Kezdd el te Pierre. Szállj le a lelked legfenekére s vedd le az alareodat. Beszélj, — hallgatunk.

— Komolyan, akarjátok? — kérdezte Pierre.

— A legkomolyabban — válaszolt Jules és Marcel egyszerre. — Mind a hárman becsületszavunkra fogadjuk, hogy a tiszta igazságot mondjuk s a mit egymástól hallunk, azt örökre titokban tartjuk.

Egy perczig hallgattak. Pierre a homlokát simogatta, mintha vissza akarna emlékezni mindenre, a mi vele történt. S aztán egy kis habozás után így válaszolt:

— Már nem emlékszem mindenre. Harminez éves vagyok s ha visszatekintek az életemre, már mindent ködbe burkolva látok, mintha csak álmodtam volna az egész életemet. De egy dologra egészen jól emlékezem s ennek igen fontos dolognak kell lennie, mert kiírhatalatlan az emléke a lelkemből. . . . Akkor 25 éves voltam. Egy decemberi éjszakán hazamentem a klubból, a hol kétezer frankot nyertem. Éjfél után egy óra volt s szivarozgatva sétáltam haza felé. Egyszerre csak panaszos, szívtépő hangon megszólal valaki mögöttem: „Egy kis alamizsnát kérek, uram. . . .” Hátranéztem s egy körülbelül tizenöt éves leányt láttam magam mögött. Még csaknem gyermek volt; igen vékony ruha volt rajta és nagyon reszketett: sápadt, sovány arca könnyben uszott. . . . Felém nyújtotta a kezét. . . . A zsobembe nyultam, de csak papírpénz volt nálam. . . . „Sajnálom, de nincs nálam aprópénz” . . . s tovább mentem. Még vagy negyedóráig jött utánam a leány sirva, rimánkodva; de én kérlelhetetlen voltam, hátra se tekintettem s mentem egyenesen haza.

Jules és Marcel elnevette magát. Jules így szólott csodálkozva:

— Ez az egész? . . . Nem adtál semmit egy koldus-leánynak. . . . Hiszen ilyesmi mindennap megtörténik velünk. . . . Lehetetlenség minden koldusnak alamizsnát adni. . . . Tolajdonképen nem is kellene nekik adni semmit. . . .

Pierre így válaszolt:

— Most rajtad a sor — gyónj te.

— Ó, az én esetem már sokkal komolyabb — szólott Jules. — Jogi tanulmányaimat befejeztem s meg kellett házasodnom. A menyasszonyom nem volt csinos, nem szerettem, de a hozománya évenként 25000 frankot jövedelmezett. Nem volt se vagyonom, se hivatalom s így ez a házasság volt rám nézve a menekülés. . . . Megnősültem. Igen, de már három év óta volt egy kedvesem. Én voltam felelős a boldogságáért, mert én szakítottam ki a családjá köréből. Végtelenül szeretett s mindent feláldozott értem. Nem kényeztettem el. Az atyám nem volt gazdag; havonként kétszáz frankot küldött nekem s ez oly kevés volt, hogy épen csak hogy megélhettem belőle. De azért a barátnóm soha sem panaszkodott. Egy nagy divatáru üzletnek dolgozott s ebből tisztelegesen megélt. . . .

— Nos és aztán? — kérdezte Pierre.

— Nos. . . . elhagytam ezt a leányt s azóta nem hallottam többé róla semmit.

E rövides befejezés után élénk vita keletkezett a három jóbarát között. Pierre enyhítgette Jules hibáját; egy jó családból való fiatal ember csak nem áldozhatja fel az egész jövőjét egy ifjúkori szerelemért. Meg aztán az ilyen leányok ugyanis már kezdettől fogva tudják, hogy mi vár rájuk, s esahamar megvigasztalódnak.

— És most beszélj te, Marcel, — szólott Jules. — Fogadni mernék, hogy te valami rettenetes dolgot fogsz bevallani. Már előre is olyan az arcod, mint valami gonosztevőé.

— Akkor nagyon csalódol, — szólott Marcel vidáman. S kényelmesen hátradőlve a karos székekben, így beszélt:

— Ugy érzem, hogy semmi bűn nem terheli a lelkeket, — nagy bűn legalább nem. . . . Legfőleg a következő apróság. . . . Fiatal koromban nagyon sokat kellett küzdenem s többnyire a barátaimtól kapott kölcsönökből tengettem az életemet. Egyszer az egyik barátom husz frankot kölcsönzött. Ebből másnap ki kellett volna fizetnem a lakásom bérét, hogy ki ne dobjanak az utcára. Ekkor az jutott az eszembe, hogy ezzel a husz frankkal szerencsét próbálok. Este elmentem egy kátya-klubba s leültem a baccarat-asztalhoz. Megvártam, míg a bankár egymásután háromszor nyert s mikor ez a kedvező pillanat elérkezett, föltettem én is a husz frankomat. . . . Vesztettem. . . . Nem tudom, hogy hogyan, de valami ellenállhatatlan erő arra késztetett, hogy az aranyamat az ujjommal meglokkjem, úgy, hogy arra a vonalra kerüljön, a mely azt jelenti, hogy a rajta levő pénznek csak fele a tét. . . . Senki sem vette észre a csalást. . . . A bankár visszaadott tiz frankot, a melyet persze néhány percz múlva elvesztettem. . . .

. . . . Siri csönd támadt a kis szobában. Jules és Pierre végre erőszakolt vidámsággal másra igyekezett terelni a beszélgetést s nem sokat törődtek Marcellel, a ki meglepetve bámult rájuk.

Egy kis ideig együtt maradt még a három jó barát. Mikor aztán elváltak egymástól, Marcel a két jó barát erőszakosan udvarias köszöntéséből észrevette, hogy a becsülésüket örökre elveszítette.

Michel Corday.

SZÍNHÁZ.

Nebántsvirág.

E héten a műsort az operett dominálja. Egyik a másik után kerül színre — üres ház előtt. Nem kutatjuk, mi oka annak, hogy olyan részvétlenséget tanúsít a közönség a színház iránt, jól ösmeri azokat az okokat az igazgató épen úgy, mint mi, de a tény az, hogy ilyen részvétlenséget a színház iránt nem tapasztaltunk a múltban.

Az igazgatónak áll érdekében ezen a helyzeten segíteni, jól tudja, jól ösmeri ő a mi viszonyainkat, a közönség igényeit. Mindenesetre a főkéllék az, hogy a műsor a milyen válogatott, époly érdekes és vonzó legyen s akkor, reméljük s hisszük, hogy a közönség érdeklődése ismét visszatér a színházhoz s nem gyönyörködhetünk ugyszólván mindennap — üres nézőtérben.

Tegnap a régi operettek egyik legkitűnőbbjét, a „Nebántsvirág“-ot adták. A hármas közönség alig néhány ember nézte végig az előadást, melynél jobbat, precízebbet már láttunk e szezonban is gyakrabban színpadunkon. Egy-két szereplőnél tapasztaltuk a kedélyt, lehangoltságot uralkodott egész este a színpadon. Az előadás összjátéka kifogásolható különösen. Azt meg épen feltűnőnek tartjuk, hogy egyik szereplőt, — kire reábizák a darab legpompásabb szerepét — a sugó olyan zavarba tudja hozni, hogy perczekig szóhoz sem jut, miáltal a legkiosabb helyzet áll elő.

A szereplők közül osztatlan dícséret és elismerés Perényi Margitot és Sziklay Miklóst illeti. Perényiről tudjuk, hogy jó szubrett, sok temperamentummal s egészséges, erőteljes hanggal. Tegnap Denise szerepében erről még jobban meggyőződött. Igazi sikert aratott. Kedves, eleven volt játéka s szép hangja még fokozta a sikert.

Sziklay Miklósnak kiváló Celestin alakítását már a múltból előnyösen ismerjük. Tegnap is elemében volt s pompásan játszott.

Ifj. Szathmárynak az órnagy szerepe sehoggy sem illett. Neki kellett volna Lorient játszani.

Csatár pompás kis epizód szerepét eljettette. Nagy Gyula bizonyára kiadnáza volna a hálás kis szerep minden részét s jobban is illik ez a szerep az ő egyéniségéhez.

Makrayban megvolt az igyekezet, hogy Lorient őrmestert eljásza, de bizony az csak igyekezet maradt s nem feleltette velünk elődjét, ifj. Szathmáryt, Szentest. Környei ügyesen mozgott s jól énekelte. A kar néha nem volt biztos az éneken.

l. j.

Tanbetyárok.

Debreczen, okt. 25.

„Kozma Andor a „Pesti Hírlap“-ban a tanítókat, mert egyik megverte a fiát, tanbetyároknak nevezte.”

Egy új szóval gyarapodott magyar nyelvtanunk a Koboz ur szivességéből, melyért méltán megérdemli, hogy Tóth Bélával együtt az összes tanítóegyesületek tiszteletbeli tagul beválasszák.

Ime, magyar néptanító, ki küzdelmes fáradsággal, sok-sok törődéssel, lesújtó anyagi gondokkal végzed nemes hivatásodat és nevelsz a hazának új nemzedéket, ez a te jutalmad, ez a te elismerésed.

Tanbetyár vagy!

Ne is tiltakozzál ellene, mert úgy van! Ha úgy nem lenne, csak nem mondaná Kozma Andor meg Tóth Béla, hazai irodalmunk e kimagasló két alakja.

Látod: nem is tudtad eddig, hogy mi a te valódi czimed; hogy miképen vélekednek felőled az irodalom és nyelvészet nagy férfiai.

Hát ha eddig nem tudtad, most már tudod! Azért, mert egyik tagod a Kozma Andor ur fiát megfenyítette, talán meg is vesszőzte, rázdudítja a megsértett atyai szív a tanbetyár nevezetét.

Hát csakugyan igaz volna ez?

Feltehető, hogy Magyarország huszonnyolcezer tanítója kivétel nélkül rászolgált a tanbetyár nevezetre?

Oda dobhatja Kozma Andor és Tóth Béla szemetekbe, népnevelő apostolok, hogy közönséges értelemben véve nem vagytok egyebek tanbetyárnál, a kik a nevelés módszerét abban találjátok, hogy különféle kizsákoszereket alkalmaztok a gyermekek ellen.

Kiáltátok oda nekik, hogy ez nem igaz!

Nincs olyan testület nagy Magyarországnak, melyben a tiszta érzé között salak is ne kerüljön. Miesoda vakság kell ahhoz, hogy valaki a tiszta érzet is salaknak nézze?

Téved, nagyon téved a két irodalmi férfiú, ha azt hiszi, hogy a művelt testület képező magyar tanítótság között nem akad nemes érzé, hanem az csak salak, melyre csak úgy könnyedén oda lehet ragasztani a legújabb műsöt: a tanbetyárt.

Magyarország tanítótsága ma már oly művelt, oly képzett gárda, mely — csekély kivétellel — büszkén állhatja meg a helyét minden gyanúsítással, lealázni akaró törekvéssel szemben.

Nemes munkát teljesít, nemes czél vezérli törekvésében. Kertész ő, mely a vadonczot nemesíti meg s a haza jobbléte érdekében emeli vállán a Krisztus megköpöködött keresztjét.

Gyertya a tanító, mely világít másoknak, hogy e világítás közben önmagát emészte el.

Hogy ő közöttük is akad ideges, izga-

tott természetű, akinél csekélyebb mértékben van meg az istenadta türelem, az nagyon természetes.

A tanító munkája testsorvasztó, lélekölő, agyidegbontogató. Ne vélje sem Kozma Andor, sem Tóth Béla, hogy a gyermeknevelés munkája oly könnyű valami, mint amiképen ők elgondolják czikkezés közben.

A hányféle versmértékre csinálja verseit Kozma Andor, annyiféle gyermekterméssel kell számolnia a tanítónak. Egyiknek a megszólítás is sok, másiknak a bot is kevés.

A tulhajtott humanizmus már is kezdi megteremni fanyar gyümölcseit a mi ember szerető társadalmunkban. Hátha még a Tóth Béla ur okoskodása válik divattá az iskolában, mi fog következni?

Soha még művelt ember oly megmondolailan szót ki nem ejtett ajakán. Hogy ha a tanító megüti a gyermeket, üsse vissza neki a gyermek.

Tehát szemet szemért, fogat fogért, ugv-e?

De hiszen akkor eljő az idő, hogy a törvény feleslegessé válik.

Ha valakit fejbe ütnek a koresmában, visszaüti neki s kész az elégtétel.

Ha valakitől ellopják a télikabátját, ő meg ellopja a másikat, mert ez az igazság. Szomorú okoskodás!

Nem vagyunk barátja a testi fenyegetőknek az iskolában, de nem is tartjuk azt olyan véghetetlen nagy bűnnek, a melyért Tóth Béla ráutaztassa a gyerekeket a tanítóra.

Hiszen ritka eset az ilyen s végtére ha megtörténik is, nem oly borzasztó eset hogy egy tekintélyes lap versben és prózában foglalkozzék vele.

Az meg már valóságos bűn, hogy egy tanító dolga miatt az egész tanítóságot tanbetyárnak nevezzék.

A tanító is ember; tévedhet egyes dolgban. Sok anyagi gondja között bizony gyakran előveszi az elkedvetlenedés. Néha az ő kedélye is lehangolódik, mint más hivatásban levő emberé, amikor aztán türelme is fogyatékosabb.

De vajjon nem történik-e ez meg más hivatalban levő emberekkel is. Nem történik-e meg például Tóth Bélával, hogy egyik nap rosszabb kedélyhangulattal írja czikkét, mint máskor?

Lassan tehát azzal a tanbetyár nevezetel, uraim! Megírta a szent könyv is: „Ne ítélj, hogy ne ítéltelessé!”

Szirén.

HIREK.

— **Uj táblai bíró.** Ő Felsője az igazságügyminiszter előterjesztésére Kazinczy Gábor debreczeni járásbírónak az ítélőtáblabírói czímet és jelleget adományozta.

— **A tanári körből.** A debreczeni tanári kör folyó hó 27-én, szombaton d. u. 5 órakor sürgős ügyben rendkívüli gyűlést tart az ev. ref. kollégiumban, a melyre a kör tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

— **Debreczen leírása.** Vettük a párisi kiállításra küldött debreczeni kiállítási tárgyaknak leírását, mely két nyelven: francziául és magyarul van írva. A leírás esinos kiállítású s czimlapját egyik előkelő debreczeni család fiatal nőtagjának magyar népviseletben felvett fényképe díszíti. A város intézményeit, statisztikáját a leírás röviden és ügyesen adja elő. Mint halljuk, a kis füzet tizezer példányban nyomtatott s hogy

eddig kevés számu példánynak akadt vevője. Óhajtható, hogy a fenmaradt példányok az ifjuság körében terjesztessenek ingyen szétosztás utján.

— **Elfogott gyilkos.** Mult hó 21-én a tiszaszőlősi határban egy oszlásnak induló holttestet találtak. A nyomozás kiderítette, hogy Kis István sámsoni lakos volt a szerencsétlenül járt ember és szeptember 21-én esett gyilkosságának áldozatul. Tegnap sikerült a tettest is elfogni — Juhász Dániel tiszaderzsi-i lakos személyében Tettét beismeri, s azt vallja, hogy a löfegyvert, a mivel a gyilkosságot elkövette, a Tiszába dobta. Átadták a tiszafüredi járásbírósnak.

— **Az ágy alatt.** Pikáns kis históriáról beszélnek most egyik utcában.

Az eset hőse egy fiatal férj, kit a féltékenység ördöge szállott meg.

Tegnapelőtt este színházból mentek haza. A kicsike asszony nagyon jókedvű volt utközben s édes kacagása belevegyült az utcai zajba.

A szobába lépve, lámpát gyújt a férj s önkéntelenül az ágy alá tekint.

Megborzad előbb, majd éktelen düh árasztja el kobelét. Az ágy alatt férfit pillant meg, huszári ruhában.

Irtóztató kiáltással rángatja elő a sápadó hadfit s majd feleségére förmed:

— Hát igaz? Csakugyan megcsalsz, ugv-e?

— É-é-én? Ezzel? — mutat az asszonyka a reszkető huszárra.

— Ezzel, vagy azzal, az nekem mindegy! Nyomorult, beestelen asszony vagy!

Az asszonyka zokogni kezd, a huszár sóbálványként áll, a férj pedig haját ránczigálja mérgében.

Végre bejő a szobaleány.

— Bocsanatot kérek, nagysága! — fordul asszonyához. — Ez a huszár az én testvérem! Az este eljött ide, de én félttem, hogy ha nálam találja a nagysága, majd valami rosszat gondol rólam. Azért bujtattam el ide!

A huszár elment, a gyanúsított asszonyka az egész éjet ébren virrasztotta át s másnap valókeresetet adott be féltékeny férje ellen.

— **A jóvérű kofák.** A debreczeni kofák országszerte ismeretesek az ő jellegzetes szokásukról, hogy t. i. a gorombaságban ritkítják párjukat és a jóérlélmű közönség már szinte félve vásárol tőlük, mert nem tudja, hogy nem tiszteli-e meg a tisztelt kofaasszony valami arezpirító czimmet.

Ma délelőtt történt, hogy egyik csirkés kofától egy urinő két csirkét alkudott. A kofa nyolezvan krajczárta tartotta, az urinő csak hatvan krajczárt ígért érte. Ezen a véresetekintetű kofa oly éktelen dühre lobbant, hogy szidalmak özönével halmozta el az urinőt s a csirkét hozzá akarta vágni.

A mi sok, az sok! Talán mégsem a közönség van a kofakért, s a kofák sem azért léteznek, hogy mosdatlan szájjal inzultálják a tisztességes vevőt. Ideje lenne a hatóságnak elvégre megtanítani a kellő tisztességre e eszeolatlan kofákat.

— **Mire való a feleség?** Ezt a problémát Hájas József külsőkerti atyánkfia fejtegette meg a rendőrség előtt.

Azzal volt vádolva az atyafi, hogy a feleségét kegyetlenül elverte.

— Miért verte úgy meg azt a szegény asszonyt? — kérdi tőle a rendőrfogalmazó.

— Miért? Hm! Még az a furcsa! Hát csak nem azért vettem talán el, hogy a tükör alatt tartsam, hanem azért, hogy ha dühösségbe gyűvök, legyen kin kitöltenem a mérgemet.

A mirges atyafit lekötézték.

— **Veszedelmes sógor.** Tót Benjamin balmazújvárosi lakos házába tegnapelőtt este beállított a sógora Posta József s a kezében levő késsel hadonászva az apját levette, le akarván az öreg Tóthot szurni. Csakhamar dulakodás támadt a két ember között s e közben Posta úgy megszúrta Tóthot, hogy az az orvosi vélemény szerint huzamo-

sabb ideig lesz kénytelen ágyban maradni. Postát súlyos testi sértés büntettségéért vonja felelősségre az ügyészség.

— **Halottrabló parasztasszony.** Császi József t.-földvári lakosnak négy nappal ez-előtt meghalt a felesége. Míg ő rövid időre távol járt, valaki kilopta a ravatalon fekvő halott füléből a 20 korona értékű függőket, s a lakásból több ingóságot elvitt. A gyanu Molnár Zsuzsánnára irányult, s csakugyan meg is találták a két fülbevalót és körülbelül 60 korona értékű ingóságokat a gyanúsított asszony leányánál, — Bajkai Mihály-nénál. Molnárné ellen lopás, leánya ellen pedig orgazdaság büntette miatt indították meg a bünyenyítő eljárást.

— **Tilos a koldulás!** A mióta megalakult a szegényház, tilos a kéregetés T. é. l. a. s. i. Ferencz — a rendőrség által jól ismert csavargó — azonban nem sokat törődött evvel a rendelettel, mert a fűtező állítgatta meg a sétáló közönséget, hogy az ily módon, kéregetéssel összeszedett pénzen palinkát ihasson. Lezárták.

— **Egy szőke miss miatt.** Fura kis história játszódott le a minap Panában, Iionis államban. Azok a fess asszonykák, kiknek nagy élvezetet nyújt egyszerre több férfit is elbolondítani szerelmükkel, tanulhatnak belőle. Miss Tinnie Braudt leánya egy dús gazdag bostoni gyárosnak. Nagyon kedves és nagyon szép leány. Látogatóban voltak a napokban Pannában egy barátjánál. Itt megismerkedett két fiatal emberrel, a kik csakhamar hevesen kezdtek uivarolni a szép szőke leánynak. A pajkos baba ügyesen fogadta a szerelmes ifjak hódoló szerelmét és mindkettővel elhitette, hogy viszonzza érzelmeiket. Mikor aztán arra került a sor, hogy kezét megkérhessék szüleinél, akkor a furfangos kis leány megjéjt. De mégis volt egy mentőgondolata. Elutazásának előestéjén mindkét fiatal embert, névszerint Ackerman Charlest és Lodge Gerorget 8 órakor légyottra hívta a szerelmesek által kedvelt fasorba. Meg is jelentek a kellő időben, de a szőke miss hangos nevetéssel fogadta őket. Majd így szólt az ámuló ifjakhoz:

— Mindegyitöknek azt mondtam, hogy csak őt szeretem. Én holnap hazautazom. De be kell látnotok, hogy két férfihez nem mehetek nőül. Felszólítalak tehát benneteket, verekedjete meg és a ki győztesen kerül ki a viadalból, annak leszek a felesége.

A szerelmesek habozás nélkül ledobták kalapjukat és nekiestek egymásnak. A szivtelen leánynak tetszett ez a mulatság. Tapsolt örömeiben. Egy ideig úgy látszott, mintha Lodge lenne a győztes. Egyszerre csak Ackermann hirtelen a zsebébe ayult és kihuzta a revolverét. A következő pillanatban egy lövés dördült el és Lodge összeesett.

Ackermann örült gyorsasággal elfutott. A szerencsétlenség okozója — a pajkos, szőke miss — is elmenekült. Szobájába érve, morfiunt vett be, de az orvosnak sikerült minden szerencsétlenséget elhárítani. A megsebesült Lodge már minden veszélyen túl van. Ackermann abban a hiszemben, hogy gyilkosságot követett el, elmenekült. Valószínűleg Alaskába.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai izr. templomban az istenitisztelet további rendelkezésig a következő időben fog megtartatni: Köznapokon reggel 6 órakor, délután fél 5 órakor. Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órakor, d. u. fél 4 órakor. Pentek és ünnepnapokat megelőző este fél 5 órakor.

— **Paraszt észjárás.** Dóczi Lajos, a ki tegnap gyilkosság elkövetésével vádolta önmagát és feleségét — csak azért, hogy így hamarabb megkerítsék a megszökött asszonyt, ma már megunt a dicsőséget s töredelmesen bevallotta, hogy az egész mesét ő találta ki. Azonban még sem szabadul egykönnyen, mert a hatóság félrevezetése miatt fogják megbüntetni. Az ügyészséghez tették át az ügyet.

— **A világjáró Szudy.** Somoskeőy óta Szudy Gyula a legfurfangosabb magyar szélhámos. A törvényszék csalásért nemrégiben elítélte, de egyelőre szabadlábon hagyta. Szudy ezenközben Párisba szökött és megcsalt ott egy csomó gyárost és kereskedőt. A szerzett pénzen Németországba ment s ott igyekezett boldogulni. De Münchenben elfogták s a kiadatási eljárás lebonyolítása után a magyar bíróságnak adták át. Szudy most a budapesti gyűjtőfogházban várja sorsát.

x **Gyomor-bélmurú és elhújasodásnál a Ferencz József keserűvíz gyógyhatása** páratlan. Ajánlatos csakis **Ferencz József** vizet kéri és nem budai vagy egyéb elnevezést használni, mert több csekély értékű víz csalódásig hasonló vigyázzal jön forgalomba.

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papírkereskedésben kaphatók.

Gyilkosság a szomszédban.

— Bestiális parasztgazda. —

Debreczen, október 25.

Vérlázító tette ragadtatta magát egy bestiális parasztember a feletti dühében, hogy egy szegény gulyás legelő marhái a kukoricaföldjén csomóba rakott tengeri kőrőit széthányták.

A nyiradonyi határban, az ugynevezett Tamási-pusztán legeltetett **B o m l á s M i h á l y** nevű gulyás. A legelő jószágok valamiképpen elszéledtek és **F e k e t e M i h á l y** sámsoni lakosnak letarolt kukoricaföldjére tévedtek, a hol néhány csomó kórórakást eldűtöttek.

Ép akkor került oda a kukoricaföld gazdája, **Fekete Mihály** s a látottakra olyan dühbe jött, hogy felkapott egy rakoncát, s a nehéz ruddal Romlás felé rohant, majd hirtelenfűtésre emelvén: **N e s z e n e k e d, k u t y a !** kiáltással fejbe ütötte.

A szerencsétlen gulyást előntötte a vér és a földre zuhant. A vadlelkű ember azonban nem elégedett meg ezzel, hanem addig verte áldozatának a fejét a súlyos doronggal, míg azt hitte, hogy már kiszenvedett s aztán egy üres kunyhóba vonszolta a testet.

Reggelfelé találtak rá az arra menők, a kik azonnal jelentést tettek az oda tartozó csendőröknek.

Mire a hatóság közegei odaértek, még élt, de pár órai kínlás után tegnap délben kiszenvedett.

Tegnap délután boncolták fel a holttestet a Tamási-pusztán s konstatálták, hogy a halált koponyatörés és ennek következtében beállott rázkódás okozta.

A vadlelkű parasztembert vasraverve szállították be Nyiregyházára, az ügyészség börtönébe.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Országgyűlés.

Budapest, október 25. A képviselőház mai ülésén a kvótadöntéssel foglalkozott, melyet Komjáthy Béla törvénytelennek mond. Csávolszky az államférfiak ideáljaként Bismarckot említi s azt mondja, hogy nálunk nem mernek az uralkodónak igaz tanácsot adni.

Széll Kálmán erre kijelenti, hogy mi helyt az uralkodó nem akeceptálja az ő tanácsát, tudni fogja: mit tegyen. (Zajos tetés.) Védi a döntést és elfogadásra ajánlja

Polónyi és Pichler felszólalása után ismét felszólt Széll Kálmán, mely után a döntést tudomásul vették.

Elfogadták Fejérváry jelentését is Tóth János felszólalása után.

Délután két órakor Molnár János interpellált a csikszentmártoni néppárti gyűlésen előfordult eset miatt.

Ugron ismét bucsuzik.

Budapest, okt. 25. Megbízható forrás szerint az Ugron-párt minapi értekezletén Ugron Gábor bejelentette, hogy a politikai élettől visszavonhatatlanul visszavonulni szándékozik. A párt azért Bartha Miklós elnöklete alatt együttmarad.

A polnai vérvád.

Pisok, okt. 25. A polnai vérvád tárgyalása ma vette kezdetét.

Az új kancellár.

Berlin, okt. 25. Bülow gróf birodalmi kancellár tegnap az államminiszterium ülésén nagy elismeréssel beszélt Hohenlohe herceg volt birodalmi kancellárjáról, majd kifejtette a kormány egységének szükségességét, mert ez mulhatlan előfeltétele a belső politika állandóságának és ezeltudatoságának, a melyet az ország kíván és a melyre szükség van.

Szerencsétlenség a tengeren.

Alicante, október 25. A Faidherbe francia postagőzös, mely utban volt Senegál felé, a ködben beleütközött a Litidia francia postagőzösbe és elsülyedt. A 27 főnyi legénység közül **19 a vízbe fullt**, ugyszintén a Litidiának 5 matróza is, a kik a hajótörötteknek segélyt akartak nyújtani.

A délafrikai háború.

London, okt. 25. Délafrikai hírek szerint Roberts marsall nagy előkészületeket tesz, hogy a guerillaháborúnak Oranje területén véget vessen. (De csak úgy, ha lehet.) Transzvámban az aranybányák új üzembe helyezésének előkészületei szépen haladnak.

Lourenzo Marquez, okt. 25. Krüger elnöknel az angol konzul kivételével az összes idegen konzulok bucsulátogatást tettek a „Geldermann“ hajó fedélzetén. Krüger, a ki sápadt volt, kijelentette, hogy csak azért utazik Európába, hogy a délafrikai köztársaságok ügyét szolgálja.

A kolera.

London, okt. 25. A bombayi kormányzó távirati jelentése szerint ott október 6-ától 13-ig 183 koleraeset fordult elő 108 halálessettel. A benszülöttek-lakta kerületekben csak szörványosan fordultak elő megbetegedések. Valamennyi kerületben állandóan száraz az idő. Karnatakban kissé esős volt az idő, de különben sehol sem esett az eső.

Felhő Rózsi válópöre.

— október 25.

Most terjedt el a hire annak, hogy Sandroek Adél kisasszony, a legelső német drámai színésznő tragédiát írt, melynek fő szerepét maga játszta el. — A dolog érdekessége, hogy a darabban Sandroek kisasszony a maga életének egyik eseményét vitte színpadra, azzal a különbséggel, hogy ő maga nem jutott el a halálig, mint

a színpadi hősnő. Megmérgezte magát, de megmentették. A darab különben, melyben sok vér van, meglehetősen közönséges dolog.

Ha véletlenül Felhő Rózsinak, az aradi színház szubrettjének jutna eszébe (a mit — dicséretére — nem tételezünk fel róla), hogy darabot írjon, a saját életéből merítve hozzá a tárgyat, nem tehetne úgy, mint Sandroek Adél: nem játszhatná el a főszerepét. Mert bizony az ő életében, itt a szemünk láttára, igen komoly aktus játszódott most le, olyan komoly, a minőt a szubrett nem adhat elő soha a színpadon. Ugy félig-meddig megcsinálhatja, még a harmadik felvonás közepéig is elmehet, de akkor aztán vége, vissza kell térni a derűs hangulatnak s a szubrett, mikor a finálét énekl, boldogan mosolyogni tartozik.

Felhő Rózsi pedig, tessék elképzelni, az ő életbeli regényének harmadik felvonása végén mit csinál: nem tréfából, hanem sőtét komolysággal mondja:

— Válok!

Válok! Ez az ő fináléja és alig várja, hogy vége legyen az egésznek, hogy leereszszék a függőnyt.

Felhő Rózsinak eme szubrettségével ellenkező dolga, melyről a színháznál már régebben beszélnek, ma jutott pozitív formában a nyilvánosság elé. Felhő Rózsi a mai napon ügyvédje, Czédly Károly dr. utján válókeresetet adott be az aradi kir. törvényszékhez férje, Koltai Vidos Dániel ellen. A válás okául a hűtlen elhagyást mondja. Az ügy előadója a törvényszéknél Radány Dezső dr. bíró.

A mi szubrettünknek ilyen komoran végződő regénye igen idillikusan kezdődött. Sokan még akkor is ilyennek látták, mikor tavaly december 18-án a sugár termetű huszárhadnaggyal megjelent, a mosolygó szemű színész az anyakönyvvezető előtt. — Ettől fogva azután K. V. Felhő Rózsi lett belőle.

Koltai Vidos Dániel nem sokáig élt feleségével. Egy napon elment Aradról, még pedig Angliába. Azt beszélték, hogy belépett az angol hadseregbe és Transzvámba hajózott a burok ellen harezolni. Most újra visszakerült s szüleinél, a vas megyei Merse-Belső-Váton él.

Ez a színlapokon a Felhő Rózsi neve előtt szereplő K. V. története, mely most ilyen komor, drámai modorban ér véget.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A színházlátogatók réme.** A londoni színházlátogatókat új veszedelem fenyegeti. Miután sikerült eltüntetni a nézőtérrel a nagy női kalapokat, melyek a hátul ülőktől a kilátást elfogják, most olyan hajdíszt találtak fel, mely ezt a színházi csapást teljesen helyettesíti. A londoni színházakban most minden előadáson ül a nézőtérén egy-két hölgy, aki haját „a la kocsikerék“ fésülteti. Aki egy ilyen frizura mögé ül, csak gloria-alakban fésült haját lát maga előtt, a színpadon történőkből azonban semmit sem. Most még csak egy-két ily zseniális frizurát látni és így a színházlátogatók esetleg még segíthetnek magukon azzal, hogy félrehajolnak, de később, ha a kocsikerék-frizura elterjed, úgy hogy egész padosorokat betölt, a hátul ülők arról, hogy az előadást lássák is, ne csak hallják, végképen lemondhatnak.

* **Fogas kérdés.** — Mi az a dologház?

— Olyan emberek tartózkodási helye, kik nem örömet dolgoznak. Az illetők job-

bára idegen házba akarnak bejutni s a helyett ebbe a nagyon is ismeretesbe kerülnek.

* **A szent kapu bezárása.** A római Péter templom szent kapuja, melyet minden száz esztendőben egyszer nyitnak meg, de akkor egy egész év tartamára, karácsonykor újból be fog zárulni. Mint Rómából jelentik, a befalazáshoz szükséges téglák mintáját már elkészítették és a napokban be is mutatták a pápának. Minden egyes téglára aranyfüsttel lesz befuttatva és egyik oldalán a pápa czimere, a másikon pedig a szent év dátuma lesz beleprésselve. A most megnyitott szent kapu téglái még 1825-ből valók, mert a mostani pápa előtt XII. Leó volt az utolsó, aki megünnepelte a szent évet. XIII. Leó pápa azonban azt a reményét fejezte ki, hogy utóda 1925-ben szintén meg fogja ünnepegni a szent évet.

* **Mind tekintetes urak.** Beállított egy földmives ember a járásbíróshoz, panaszát kívánván előadni.

Ot az előszobában iratok rendezésével találta a hivatalozgát. Köszönés után kérdezte tőle, beszélhetne-e most a tekintetes urral?

Stellungba vágta magát a hivatalozga és kérdé a parasztot, hogy melyik tekintetes urral kíván beszélni?

— Még, kérem alássan, én a nevét nem tudom.

— Az baj, — válaszolt a szolgál, — mivel itt sokan vagyunk és mind tekintetes urak vagyunk.

* **Az amerikai gyermekek.** Az amerikai gyermekek, akár fiu, akár leány, valóságos entant terrible, a kinek még a különben nagyon szigorú amerikai rendőr előtt is megvan a tekintélye. A yankee-csemeterakonczátlan, követelő és örökösen úgy lár mázik, mintha az egész világ az övé volna. Sajátságos azonban, mily átalakuláson megy tizennégy-tizenöt éves korában keresztül: a kényuraskodó amerikai gyermekből ugyszólván egy esztendő lefolyása alatt szigorúan illemtudó, előzékeny férfi, illetve hölgy lesz és egyszerre olyan komolyan viseli magát, mintha soha sem lett volna rakonczátlan gyermek. Az amerikai életnek delén is mindig bizonyos érzélgéssel gondolt vissza a gyermekkor pajzán örömeire és talán ez az oka, hogy mindig nagyon elnéző a gyermekek iránt, ha még olyan pajkosak is.

* **Szaván fogta.** — Szégyeld magad, Karosi, így hazudni; mikor én ily fiatal voltam, bizony nem hazudtam.

— Hát mikor kezdted, papa?

* **Majom-emberek.** Rendkívül érdekes ezeket közöl Ewart Grogan, a Royal Geographical Society egy érdemekben gazdag vezérembere, ki a Közép-Afrikában élő emberfajokról mond el egyet-mást egy angol folyóiratban. Többek közt az eddig ismeretlen majom-emberekről ezeket írja: A Cairo-Capstadt közt vezető vasút tervei vittek engem Közép-Afrikába, hol egy szép napon egy új népfajnak létezéséről győződtem meg, mely a banánok földjei mögött lakik. Vezetőmnék nagy fáradság után végre sikerült az előlünk elrejtőzött majom-emberek közül egyiket-másikat fölfedeznie. A legérdekesebb „példány” barlangban volt elrejtőzve, hosszúak voltak a karjai, rövid lábaira nehezedett formátlan dereka. Rettentő látvány volt ez a szerencsétlen, a kinek társai hasonlóképen ijesztők. Tipusuk egészen más, mint más népfajoké a egészen izoláltan élnek is ezektől. Arcukat s végtagjaikat, ugyszintén derekukat bozontos szőr fedi. Darwin elméletével régen tisztában van a világ s mégis eklatáns bizonyossága ez a népfaj az ő theoriájának. A tudomány s az érdeklődők bizonyára sokat fognak még beszélni s írni a majom emberekről.

* **Boldogabb időkre.** Pékné: Fogja, jó ember, a boldogult férjemnek az ócska cipője, talán jó lesz a lábára.

Koldus (az erősen rongyos cipőket vizsgálva): Óh, ténsasszony, inkább tartsa meg magának, talán még férjhez megy.

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.) 124.

A hatalmas máglyán egy pillanat alatt végig szaladt a tűz s oly nagy lánggal égett, hogy a pyramisnak egész csúcsát bevilágította s nappali fényt varázsolt az éj sötétjébe. Egész éjjel ott virrasztottunk, a két pap pedig ezalatt az ottani temetési szokások szerint mellét verdeste és jajveszékelve kiabált. Reggelre a máglya leégett s a szent tűz, mely több mint egy ezredéven át szakadatlanul lobogott, összeroskadt és ki-aludott.

Szinte illendőnek tünt fel előttem, hogy ennek a régi és szokás által megszentelt tűzszlopnak utolsó hivatása az legyen, hogy megsemmisítse testét az utolsó sarjnak abból a királyi nemzetségből, mely annyi nemzedéken át táplálta lángjait.

Reggel felé szél kerekedett, az eső is szitálni kezdett s mikor a nappal első sugarainál odamentünk a máglya helyéhez, hideg és fekete volt az.

Nem maradt egy égő parázs, nem egy maroknyi hamu vagy esontörredék abból, a mi egykor a Szivnek szép és büszke Urnője volt.

Most aztán komolyan utána néztünk, ha megszabadulhatnánk innen s el tudnánk a szárazföldre jutni. Legfőbb ideje is volt már, mert a belsejében zajló víztömeg egészen aláásta és kimosta a nagy pyramis alapjait, úgy hogy egyes részei már is düledezni kezdtek.

Tervünk az volt, hogy a kezünk ügyébe eső deszka és gerenda darabokból valami tutajfélét tálolunk össze s azon próbáljuk meg a partot elérni. Erre azonban nem került sor, mert munkánk közepén egy nagy csónakot láttunk feltűnni. Három indián ült benne s a mint közelebb érték hozzánk, in-tegetésekkel tudtukra adták, hogy evezzék körül a pyramist s jöjjenek a lépcsőzethez. Ugy is cselekedtek, mi pedig magunkhoz vevén, a mi használható az őrházban találtunk, beszállottunk a csónakba, bár nem minden nehézség nélkül, mert a víz árja a pyramis szélénél oly sodró volt, hogy alig-alig tudtuk a csónakot a lépcsőknél tartani.

Az indiánoktól megtudtuk, hogy a szárazföldön rekedt lakosokon annyira erőt vett az ijedség a szent városukat ért katasztrófa felett, hogy még közelíteni sem mertek színhelye felé. Mikor azonban előtte való éjjel meglátták a nagy tüzet és fényt, melyet Maya máglyájának lobogása támasztott, észre kaptak, hogy talán emberek is lehetnek még a pyramis tetején, kik ilyenformán kérik segítségüket. Neki bátorodtak hát s elindultak megszabadításunkra.

Kérdősködtek tőlünk, hogyan történhetett, hogy a víz elöntötte a várost, mely az időnek kezdete óta oly szilárdan ellent tudott állani az áradásnak.

Azt feleltük, hogy sejtelmünk sincs róla s ezt megerősítették a velünk levő papok is, a kik a felett való örömlükben, hogy életüket megmenthették, nem szóltak szabadítóinknak semmit arról, hogy mi fogságra voltunk vetve. Ugy lehet, maguk sem tudtak róla.

A mint a partra értünk, néhány félelemtől lesújtott ácsorgó indiánnal találkoztunk, — lehettek vagy százötvenen — s ez volt az egész, a mi életben maradt a Szivnek népéből. Szájtátva és minden megjegyzés nélkül hallgatták a város hirtelen jött és tökéletes pusztulásának történetét. Ennek utánna az egyik közülök azt indítványozta, hogy a fehér embert meg kell ölni, mert bizonyára ő hozta a szerencsétlenséget és az istenek bosszuját a nép fejére.

Ez az indítvány, szerencsére, a hallgatók többségénél nem talált beleegyezésre. Tudták volna csak, hogy milyen szerepet játszottunk a pusztulásban, alig hiszem, hogy végünket kikerülhettük volna!

Nemcsak, hogy meg nem öltek, hanem ételt és ruhákat is szereztünk, sőt még fegyvereket is, már mint machetát, nyilakat és fuvócsöveket s abba is beleegyeztek, hogy elhagyjuk országukat. Sokszor gondolkoztam azóta rajta, vajjon mi lett belőlük, él-e még valaki közülök, vagy gyermekeik közül?

(Vége köv.)

SZERKESZTŐI-POSTA.

Sz. F. Ö. H.-Nadudvar. Az ajánlatot szívesen fogadjuk és kérjük a mielőbbi bekapogtatást. A t. p. megindítása iránt intézkedni fogunk. A D. N. Értesítővel már nem állok összeköttetésben. Szíveskedjék küldeményeiket ide signálni.

G. D. Köszönet. Rövidesen jönni fog. A teveket egyszerű bérmentesítéssel is megkapjuk.

B. Jenő. Versében van hangulat, de semmi újat nem fedeztünk fel benne. Félretettük.

F. I. Budapest. Szívesen vettük s máskor is kérjük. A lap menni fog. Üdv a redakcióból.

B. M. Helyben. Még jobbat várunk!

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 28. Bérlet 22-ik szám „A”

Holnap, pénteken, október 26-án

Figaró házassága

vagy:

Egy napi bolondság.

Vigjáték 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Almaviva . . .	Pataki B.	Antonio . . .	Nagy Gyula
Rozina . . .	Fái Flóra	Fanchette . . .	Bárdos Irma
Figaró . . .	Tanay Fr.	Cherubin . . .	Szabó Irma
Zsuzsi . . .	T. Hámi M.	Barbaró . . .	Sziklay M.
Marcolina . . .	Kiss Irén	Békebíró . . .	Ij. Szathmáry

Holnapután, szombaton, október 27-én:

Kaméliás hölgy.

Színmű 5 felvonásban.

Színházi műsor.

Vasárnap délután Csillag fia, este Csikós.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENDRIVŰL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLCSÓBBAN A

CSOKONAI PAPIR- Kereskedésben

KOSSUTH UTOZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHETŐK BE.

UGYANITT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTESE

LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

ERZSÉBET SZŐLŐTELEP.

Szőlővessző eladás.

A gróf Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelep kitűnő minőségű fajtiszta szőlővessző terméséből ez évben mintegy 500,000 darab eladó és pedig:

I. Két éves gyökeres.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi és kövidinka őszi szállításra ezrenként 20 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 22 korona.

II. Sima vessző.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi, kövidinka, ezerjő és zöld szilváni őszi szállításra ezrenként 5 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 7 korona.

III. Csemege szőlővessző.

Fehér és piros chasselas és passatutti őszi szállításra ezrenként 10 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 12 koronáért.

Nagyban vásárlásnál 10% engedmény.

A megrendelés eszközölhető az „Erzsébet” szőlőtelep irodájában

Debreczen, Kossuth-utca 32.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

A rovásban az egyszeri belkiadás 10 szög 40 fillér, minden további szög 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkkel minden szög 2 fillérrel több. Vidékről beküldhető az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyzendő. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Veszek ócska vasat

és mindenféle fémeket.
Klein Jakab, Piacz-utca 26. sz.

Eladó

egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papírkereskedésben.

Pincze,

mely üveges borok be-
raktározására igen alkal-
mas, Kossuth-utca 13.
számu háznál kiadó. Ér-
tekezhetni ugyanott.

Régi könyvek

magyar, latin, német (tu-
dományos művek), igen
jutányos áron eladók. —
Értekezhetni a Csokonai-
nyomdában — Karabályos
Zoltánnal.

Hirdetmény.

Vb. Glück Herman csődválasztmányja ezennel közhírré teszi, hogy a csődtömeghez leltározott 12809 korona 90 fillért kivéve, be nem folyt követelések, — melyeknek részletes jegyzéke Konrad Sámuel tömeggondnok urnál (Fűvészkert-u. 18.) a hivatalos órák alatt megtekinthető, — folyó évi október hó 26-ik napján délután 3 órakor a kir. törvényszék ingatlan árverési termében alantírt választmányi jegyző közbenjötté mellett el fognak árvereztetni. Megjegyez-
tetik, hogy a csődválasztmány az előírt követeléseknek sem fennállásáért, sem behajthatóságáért nem szavatol.

Debreczen, 1900 október hóban.

Dr. Hegedüs Jenő,
csődválasztmányi jegyző.

Lám Sándor

üveg-, porozellán-, lámpa- és petroleum
nagy raktára.

DEBRECZEN, Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

Ajánl valódi amerikai, finom

Csillár-(Császár-olaj)

és

Szalon-petroleumot

házhoz szállítva, 5 és 10 literes kannákban, melynek jó minőségét eléggé bizonyítja az, hogy 8 év óta a t. fogyasztó közönség teljes meglegedését mindig kiérdemelte és mai nap is a legnagyobb kellendőségnek örvend.

Szíves megrendelést várva

tisztelettel

Lám Sándor.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címkek, csomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámplakátok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, díszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — raktári áron készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: napívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos füzetekben, szerződések, kötelezvények, váltók, biztosítási okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, programok, belépti jegyek, díszes táncrendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új díszű finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

Nyomatott a „Csokonai”-nyomdában Debreczenben.